

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
625-21

meddelad i Stockholm den 27 december 2021

KLAGANDE

Allmänna ombudet för socialförsäkringen
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 10 december 2020 i mål nr 1811-20

SAKEN

Sjukpenninggrundande inkomst

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Det här målet handlar om förutsättningarna för att bestämma en sjukpenninggrundande inkomst för en försäkrad vars inkomst från arbete varar kortare tid än sex månader i följd.
2. Som huvudregel fastställer Försäkringskassan den sjukpenninggrundande inkomsten utifrån den försäkrades förväntade årsinkomst. Årsinkomsten beräknas

Dok.Id 255683

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

DOM

Mål nr
625-21

med utgångspunkt från den inkomst från arbete som den försäkrade har vid den aktuella tidpunkten. Inkomsten måste dock komma från arbete som kan antas vara under minst sex månader i följd.

3. När en försäkrad inte har arbetat tidigare eller, efter tidigare arbete och studier, har börjat arbeta igen tillämpar Försäkringskassan en praxis om inträde eller återinträde på arbetsmarknaden som stödjer sig på ett antal avgöranden som dåvarande Försäkringsöverdomstolen meddelade på 1980-talet. Denna praxis innebär att den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst bestäms utifrån inkomsten från ett visst arbete även om arbetet inte har varat under minst sex månader i följd, under förutsättning att den försäkrade har för avsikt att fortsätta arbeta i samma omfattning.
4. Efter att tidigare ha arbetat och därefter studerat en kortare tid påbörjade AA en tidsbegränsad heltidsanställning som avsåg perioden 25 februari–31 maj 2019. Den 2 maj 2019 sjukanmälde han sig till Försäkringskassan och sjukperioden varade t.o.m. den 9 juni 2019. Dagen efter anmälde han sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.
5. Den 14 juni 2019 beslutade Försäkringskassan om en ny sjukpenninggrundande inkomst för AA. Beloppet fastställdes på grundval av hans inkomst från den tidsbegränsade anställningen, eftersom han bedömdes ha för avsikt att fortsätta att arbeta i samma omfattning som i den anställningen. Försäkringskassan bedömde att han hade återinträtt på arbetsmarknaden efter studier eftersom han direkt efter sjukperioden hade anmält sig som arbetssökande.
6. Allmänna ombudet för socialförsäkringen överklagade Försäkringskassans beslut till Förvaltningsrätten i Falun och anförde följande. AAs tillfälliga anställning understiger sex månader i följd och kan därför inte ligga till grund för en sjukpenninggrundande inkomst.

DOM

Mål nr
625-21

7. Förvaltningsrätten avslog överklagandet och anförde följande. Anställningar som varit begränsade till kortare perioder har enligt praxis kunnat ge rätt till en sjukpenninggrundande inkomst, om den försäkrade haft för avsikt att fortsätta arbeta sedan anställningen upphört.
8. Allmänna ombudet överklagade till Kammarrätten i Sundsvall som gjorde samma bedömning som förvaltningsrätten och avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

9. *Allmänna ombudet för socialförsäkringen* yrkar att underinstansernas avgöranden ska upphävas och att Högsta förvaltningsdomstolen ska förklara att AA inte har rätt till en sjukpenninggrundande inkomst fr.o.m. den 2 maj 2019. Allmänna ombudet anför följande.
10. Eftersom principen om återinträde på arbetsmarknaden saknar reglering i lag är det tveksamt om den bör upprätthållas. Detta gäller särskilt mot bakgrund av att förutsättningarna på arbetsmarknaden och möjligheterna till studier ser annorlunda ut i dag jämfört med när Försäkringsöverdomstolen prövade frågan.
11. AA har inte yttrat sig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

12. Frågan i målet är om en sjukpenninggrundande inkomst kan bestämmas för en försäkrad på grundval av inkomst från arbete som varar kortare tid än sex månader i följd.

Rättslig reglering m.m.

13. Grundläggande bestämmelser om sjukpenninggrundande inkomst finns i 25 kap. socialförsäkringsbalken.
14. Av 2 § 1 framgår att sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete som inkomst av anställning.
15. För att en sjukpenninggrundande inkomst ska kunna fastställas krävs enligt 3 § andra stycket 2 att den försäkrades årliga inkomst kommer från arbete som kan antas vara under minst sex månader i följd.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

16. Bestämmelsen i 25 kap. 3 § andra stycket 2 socialförsäkringsbalken fanns tidigare i 1 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst. När socialförsäkringsbalken antogs år 2010 fördes bestämmelsen in i balken.
17. I förarbetena till lagbestämmelsen uttalas att det inte alltid utgör ett hinder att en anställning inte har en varaktighet om minst sex månader, om den försäkrade har för avsikt att fortsätta arbeta även därefter. Som stöd för denna tolkning av bestämmelsens innebörd hänvisas till avgöranden från Försäkringsöverdomstolen (bl.a. FÖD 1981:6 och FÖD 1986:59) där domstolen tillämpat den tidigare myndighetsföreskriften på fall där en försäkrad för första gången inträder eller, efter tidigare arbete och studier, återinträder på arbetsmarknaden (prop. 2008/09:200 s. 439).
18. Vid tillkomsten av socialförsäkringsbalken var avsikten således att bestämmelsen skulle kunna tillämpas i enlighet med äldre praxis även efter det att den hade reglerats i lag.

DOM

Mål nr
625-21

19. I förevarande fall har AA efter studier återinträtt på arbetsmarknaden genom den tidsbegränsade anställningen. Dagen efter det att sjukperioden avslutats har han anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. Han kan därigenom antas ha haft för avsikt att fortsätta arbeta i samma omfattning som i den tidsbegränsade anställningen.
20. Av det sagda följer att det funnits anledning att anta att inkomsten från den tidsbegränsade anställningen motsvarar AAs förväntade årliga inkomst från arbete under minst sex månader. Det var därför rätt av underinstanserna att lägga den inkomsten till grund för den sjukpenninggrundande inkomsten. Överklagandet ska således avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Per Classon, Kristina Svahn Starrsjö, Helena Rosén Andersson och Linda Haggren.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Maria Rydell.